



PUSULA

DOĞA KASAP - ENİSE MOLLA AHMET - NAGİHAN AGA - PELİN KOCA MOLLA
SEHER AHMET - SEVKAN TAHSİNOĞLU - YILDIZ CAFER

MART 2025

49.
SAYI



TÜRKİYE MİLLİ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI SN. NAZİF YILMAZ VE YTB BAŞKANI SN. ABDULLAH EREN'İN İSKEÇE AZINLIK ORTAOKULU-LİSESİ'NE ZİYARETİNDEN BİR FOTOĞRAF

- TÜRKİYE MİLLİ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI SN. NAZİF YILMAZ VE YTB BAŞKANI SN. ABDULLAH EREN BATI TRAKYA'DA TEMASLARDA BULUNDU
- T.C GÜMÜLCİNE BAŞKONSOLOSLUĞU'NDA BAYRAMLAŞMA TÖRENİ GERÇEKLEŞTİ
- T.C ATINA BÜYÜKELÇİSİ ÇAĞATAY ERCİYES BATI TRAKYA'YI ZİYARET ETTİ
- GENÇ AKADEMİSYENLER TOPLULUĞU SEÇİMLERİ YAPILDI
- BATI TRAKYA TÜRK TOPLUMUNUN EĞİTİM SORUNLARI ELE ALINDI

İÇİNDEKİLER

- | | | | |
|----|--|----|---|
| 01 | GÜNCEL KONULAR | 17 | KÜLTÜR SANAT /
TATLIYLA GELEN MUHABBET |
| 09 | BESLENME BİLİMİ /
REFEEDİNG SENDROMU | 18 | YÖRESEL LEZZETLER /
ŞERBET |
| 11 | DEYİMLERİMİZE DAİR /
BURNUNDA TÜTMEK | 19 | SİZİN KALEMİNİZ /
14 MART DÜNYA MATEMATİK GÜNÜ |
| 12 | EDEBİYAT /
TÜRK KÜLTÜRÜ EFSANESİ
NASREDDİN HOCA VE FIKRALARI | 20 | GENÇLERİN KALEMİ /
DUYGULAR NE İŞE YARAR |
| 14 | EĞİTİM /
EBEVEYN ÇOCUK İLİŞKİSİNDE
NİTELİKLİ ZAMAN | 22 | GENÇLERİN KALEMİ /
ZAR |
| 16 | KİŞİSEL GELİŞİM /
VE... DÜŞÜNMEK | | |

İLETİŞİM:
EGNATIAS 75, 69100 KOMOTİNİ
TEL: +302531029705

PUSULA DERGİ
KOORDİNATÖR | TASARIM
ENİSE MOLLA AHMET

MART AYI DÜZELTMELER
NERGİS KURT

Sizin de yayınlamamızı istediğiniz şiirleriniz, yazılarınız, resimleriniz ve çektiğiniz fotoğraflar varsa, bize info@btaytd.com e-posta adresinden gönderebilirsiniz.

TÜRKİYE MİLLİ EĞİTİM BAKAN YARDIMCISI SN. NAZİF YILMAZ VE YTB BAŞKANI SN. ABDULLAH EREN BATI TRAKYA ' DA TEMASLARDA BULUNDU

Türkiye Milli Eğitim Bakan Yardımcısı sn.Nazif Yılmaz ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı sn. Abdullah Eren Batı Trakya'yı ziyaret etti.

İskeçe Müftülüğü tarafından düzenlenen iftar yemeğine katılmak üzere Batı Trakya'ya gelen Türkiye Milli Eğitim Bakan Yardımcısı sn. Nazif Yılmaz ve Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı sn. Abdullah Eren, ilk olarak Türkiye'nin Gümülcine Başkonsolosu Aykut Ünal'ı ziyaret etti.

Ardından İskeçe'ye geçen heyet ilk olarak Azınlık Ortaokulu - Lisesi'ni ziyaret etti. Ziyarete, heyeti okulun Encümen Heyeti Başkanı Ozan Ahmetoğlu ve Okul Aile Birliği üyeleri karşıladı.

Encümenler Birliği ve Okul Aile Birliği yöneticilerinin okul girişine izin verilmemesi sebebiyle heyete hediye takdimi okulun dışında yapıldı.



Okul ziyaretinin ardından YTB Başkanı Abdullah Eren Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu Başkanı ve İskeçe Müftüsü Mustafa Trampa'yı makamında ziyaret etti. Bakan Yardımcısı Nazif Yılmaz ve beraberindeki heyet okul ziyaretinin ardından İskeçe Türk Birliğine geçerek, Batı Trakya Türk Azınlık Okulları Encümen Heyetleri temsilcileriyle bir araya geldi. Akabinde İskeçe Müftülüğü'nün düzenlediği iftar programında katılan heyet binlerce soydaşla bir araya geldi. İftar sonrası ise derneğimizin Gümülcine Merkez Lokali'nde Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu üyeleriyle görüşen heyet, Batı Trakya Türklerinin dünü, bugünü ve yarınına yönelik verimli bir görüşme gerçekleştirdi. Azınlığın başta eğitim olmak üzere birçok alandaki sorunlarına çözüm önerileri üzerinde istişarelerde bulundu. Heyet, son olarak Gümülcine Türk Gençler Birliği'nin düzenlediği sahur programının ardından Batı Trakya temaslarını tamamladı.

T.C GÜMÜLCİNE BAŞKONSOLOSLUĞU'NDA BAYRAMLAŞMA TÖRENİ GERÇEKLEŞTİ

30 Mart Pazar günü Türkiye'nin Gümülcine Başkonsolosluğu'nda geleneksel bayramlaşma töreni gerçekleştirildi. Törene Türkiye'nin Atina Büyükelçisi Çağatay Erciyes de katıldı. Bayramlaşma için Başkonsolosluğa gelen misafirler, Türkiye'nin Atina Büyükelçisi Çağatay Erciyes, Türkiye'nin Gümülcine Başkonsolosu Aykut Ünal ve eşi İlayda Ünal ile başkonsolosluk çalışanları tarafından karşılandı.



Derneğimizin Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri, Kadınlar Kolu üyeleri ve Genç Akademisyenler Topluluğu üyeleri de Başkonsolosluktaki bayramlaşma törenine katılım sağladı. Akabinde Gümülcine Seçilmiş Müftülüğü'ne, Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği'ne ve Gümülcine Türk Gençler Birliği'ne bayram ziyareti gerçekleştirildi.



T.C ATINA BÜYÜKELÇİSİ ÇAĞATAY ERCİYES BATI TRAKYA 'YI ZİYARET ETTİ

30 Mart Pazar günü Ramazan Bayramı vesilesiye Batı Trakya'ya gelen Türkiye'nin Atina Büyükelçisi Çağatay Erciyes ilk olarak Türkiye'nin Gümülcine Başkonsolosluğu'ndaki bayramlaşma törenine katıldı. Ardından Gümülcine Türk Gençler Birliği'ndeki bayramlaşma etkinliğine katılan Erciyes, Gümülcine'de son olarak Gümülcine Müftüsü İbrahim Şerif'i makamında ziyaret etti.



Büyükelçi Erciyes, Gümülcine'deki ziyaretlerinin ardından İskeçe'de ilk olarak Batı Trakya Türk Azınlığı Danışma Kurulu Başkanı ve İskeçe Müftüsü Mustafa Trampa'yı ziyaret etti ve müftülükteki soydaşlarla bayramlaştı.

Son ziyaretini ise İskeçe Türk Birliği'ne gerçekleştiren Büyükelçi burada İTB Başkanı Ozan Ahmetoğlu, Yönetim Kurulu üyeleri ve soydaşlar tarafından karşılandı. Ozan Ahmetoğlu İTB'nin faaliyetleir ve yürütülen hukuki mücadele hakkında bilgi verdi. Büyükelçi Erciyes ise Türkiye'nin Batı Trakya Müslüman Türk Azınlığının sorunlarını her platformda dile getirdiğini ve azınlığa desteğin devam edeceğini vurguladı.



GENÇ AKADEMİSYENLER TOPLULUĞU 29. OLAĞAN GENEL KURULU GERÇEKLEŞTİ

29 Mart 2025 Cumartesi günü derneğimizin çatısı altında faaliyet gösteren Genç Akademisyenler Topluluğu 29. Olağan Genel Kurulunu gerçekleştirdi. Büyük bir katılımıla gerçekleşen Genel Kurulda toplam 118 oy kullanıldı. Aynı gün içerisinde gerçekleştirilen toplantı sonucu görev dağılımı yapıldı. Yeni Yönetimdeki görev dağılımı aşağıdaki gibi belirlendi.



29. Dönem Genç Akademisyenler Topluluğu Yönetimi

- Başkan:** Hilmi Eren SAİT (72 oy)
Asbaşkan: Azra HASAN (71 oy)
Genel Sekreter: Metehan MEHMET (75 oy)
Kasadar: Yasemin ARAP (66 oy)
Sportif İşlerden Sorumlu Başkan Yardımcısı: Volkan ALİ (68 oy)
Üye: Emre KAŞIKÇI (45 oy)
Üye: Emre KAMİL (44 oy)
Yedek Üye : Eslem ALİ ÇAVUŞ (37 oy)
Yedek Üye : Fatma HÜSEYİN (37 oy)
Yedek Üye : Barış KACEL AHMET (35 oy)
Yedek Üye : Zeynep HÜSEYİN (28 oy)



BATI TRAKYA TÜRK TOPLUMUNUN EĞİTİM SORUNLARI ELE ALINDI

10 Mart Pazartesi günü Batı Trakya Türk toplumunun eğitim alanında yaşadığı sorunlar Gümülcine’de gerçekleşen toplantıda anıldı. Batı Trakya Azınlığı Yüksek Tahsilliler Derneği’nin Gümülcine’deki merkezinde yapılan toplantıya Avrupa Batı Trakya Türk Federasyonu Başkanı Halit Habip Oğlu, BTAYTD Başkanı Dr. Hüseyin Baltacı, Dostluk Eşitlik Barış Partisi Genel Başkanı Çiğdem Asafoğlu, Batı Trakya Türk Öğretmenler Birliği Başkanı Aydın Ahmet, Batı Trakya Azınlık Okulları Encümenler Birliği Başkanı Mehmet Duban, İskeçe Türk Azınlık Ortaokulu ve Lisesi Encümen Heyeti Başkanı Ozan Ahmetoğlu ve Gümülcine Celal Bayar Türk Azınlık Ortaokulu ve Lisesi Encümen Heyeti Başkanı Fuat Perende iştirak etti.



Toplantıda Batı Trakya Türk toplumunun 1923 Lozan Antlaşması ile garanti altına alınan eğitim özerkliğinin yıllar içerisinde Yunanistan tarafından çeşitli yasa ve tek taraflı uygulamalarla gasbedildiğinin altı çizilerek, Batı Trakya’daki Türk ilkokullarının öğrenci azınlığı bahanesiyle eğitim özerkliğine aykırı olarak kapatıldığı, Türk toplumunun Gümülcine ilinde nüfusun çoğunluğunu, İskeçe ilinde de nüfusun yarıya yakınına oluşturmasına rağmen Türkçe ve Yunanca iki dilli Türk azınlık anaokullarının kurulmasına Yunan makamlarınca izin verilmediği kaydedildi. Batı Trakya Türk toplumuna mensup çocukların kaliteli eğitime eşit erişimde ciddi sorunlar yaşadığına dikkat çekilen toplantıda, İskeçe’deki Türk Azınlık Ortaokulu ve Lisesi’ndeki bina sorununun yıllardır devam ettiği ve Yunan Meclisi’nin gündemine de taşınan Türk toplumunun yeni bina talebinin Yunan makamlarınca hala karşılanmadığı ifade edildi. Toplantıda Yunan devletine, Batı Trakya Türk toplumunun eğitim özerkliğini yeniden tesis etmesi ve Batı Trakya’da azınlık eğitimi alanında yaşanan ciddi sorunların Türk toplumu ile doğrudan diyalog içerisinde çözüme kavuşturulması için ivedilikle adımlar atması çağrısında bulunuldu.

MUCİZE TİYATROSU OYUNCULARI İFTAR YEMEĞİ DÜZENLENDİ

23 Mart Pazar akşamı BTAYTD İskeçe Kültür Merkezi çatısı altında faaliyetlerini yürüten Mucize Tiyatrosu, geleneksel iftar yemeğini düzenledi. İftara T.C Gümülcine Başkonsolosu Sn. Aykut Ünal' ın değerli eşi Sn. İlayda Ünal hanımefendinin yanı sıra, derneğimizin Başkanı Sn.Dr. Hüseyin Baltacı, Mucize Teknik Ekibi ve MUCİZE'nin mucizeleri değerli oyuncularımız katıldı. İftarın gerçekleşmesine vesile olan Süha ve Sükran Delioğlu ailelerine MUCİZE Tiyatrosu adına teşekkür ederiz.



BTAYTD FUEN 2025 BATI BALKANLAR İLETİŞİM AĞI TOPLANTISINA KATILDI

BTAYTD FUEN tarafından 6-7 Mart tarihlerinde Üsküp'te düzenlenen Batı Balkanlar İletişim Ağı Toplantısı'na katıldı. Toplantıda BTAYTD İnsan Hakları Uzmanları Dr. Pervin Hayrullah ve Kerem Abdurahimoğlu tarafından temsil edildi. Toplantı FUEN Başkanı ve AP Milletvekili Lorant Vince'nin açılış konuşmasıyla başladı. Toplantı'nın Batı Balkanlar'da Azınlıkların Güncel Durumu başlıklı ilk panelinde Batı Balkanlarda azınlık haklarının korunmasında yasal çerçeveler ve uygulamalar hakkında uzman konuşmacılar tarafından bilgi verildi.

Panel sunumları sonrasında BTAYTD adına Kerem Abdurahimoğlu söz alarak azınlık hakları sorunlarının sadece Batı Balkan ülkelerini kapsamadığını, 40 yıldan fazla bir süredir AB üyesi olan Yunanistan'da yaşayan Türk azınlığın bugün ciddi sorunlarla karşılaştığını söyledi. Batı Balkan ülkelerinde normatif çerçeve dahilinde ulusal azınlık konseyleri bulunduğunu ancak Yunanistan'ın kendi ülkesinde herhangi bir ulusal azınlığın varlığını tanımadığını belirtti. Batı Trakya'da yaşayan Türk azınlığın etnik kimliğinin tanınmadığını buna bağlı olarak AİHM'nin Türk dernekleri hakkındaki kararlarının 17 yıldır uygulanmadığının altını çizdi. Azınlık hakları bağlamında Kopenhag Kriterleri'nin sadece AB'ne aday ülkelere şart koşulduğunu hatırlatarak Avrupa çapında bütüncül ve etkili bir azınlık hakları politikasının geliştirilmesi gerektiğini vurguladı.

Toplantının ikinci gününde ise Nefret Söylemi ile Mücadele başlıklı ikinci panelde ise nefret söylemi ile mücadelede uluslararası yasal çerçeve, Batı Balkanlarda Antigypsy isimle mücadelede yerel mekanizmalar ve nefret söylemi ile ilgili örnekler tartışıldı. Yine FUEN'nin başlattığı Sessiz Nefret Söylemi adlı farkındalık kampanyası tanıtıldı.

Paneli nefret söylemi ile mücadelede izlenmesi gereken yol haritası ve önerilerin sunulduğu çalıştay izledi.

Toplantı Azınlıkların Eğitimi ve Azınlıklar Hakkında Eğitim başlıklı 3. Panelle devam etti. Bu başlıkta ise birçok azınlık grubunun eğitim alanında yaşadıkları ayrımcılık ve sorunlar tartışıldı. Toplantı geleceğe yönelik adımların tartışıldığı ve etkinliğin genel değerlendirmesinin yapıldığı kapanış oturumu ile son buldu.



BATI TRAKYA AZINLIĞI YÜKSEK TAHSİLLİLER DERNEĞİ AGİT TAMAMLAYICI İNSANİ BOYUT TOPLANTISINA KATILDI

BTAYTD, 2025 yılının 1. AGİT (OSCE) Tamamlayıcı İnsani Boyut Toplantısına katıldı. Toplantı 17-18 Mart tarihlerinde AGİT dönem başkanı Finlandiya ve Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Ofisi (ODIHR) ev sahipliğinde Viyana'da gerçekleşti. Toplantıya BTAYTD'ni temsilen İnsan Hakları Uzmanı Kerem Abdurahimoğlu katıldı.

Toplantı "Çatışma ve insani krizlerde medyanın rolü, Uluslararası İnsancıl Hukuk ve Uluslararası İnsan Hakları Hukukuna yansımaları" mottosu ile gerçekleştirildi. Açılış oturumunu takiben "Saygı: insani krizlere yönelik katkılar da dahil olmak üzere çatışmalarda medyanın rolü ve hesap verebilirlik", "Yanıt: dezenformasyon da dahil olmak üzere bilgi ortamı ve medyadaki zorlukların ele alınması", "Hazırlık: bağımsız gazetecilik ve medya okuryazarlığı yoluyla toplumsal dayanıklılık oluşturmak" başlıklı 3 çalışma oturumu düzenlendi.

Toplantının dezenformasyona dayanan propaganda ve böylelikle kamuoyunda yaratılan yanlış algılamaların tartışıldığı "Yanıt: dezenformasyon da dahil olmak üzere bilgi ortamı ve medyadaki zorlukların ele alınması" başlıklı 2. oturumunda BTAYTD söz aldı. Konuşmada Batı Trakya Türk azınlığının kimliğinin inkârı, eğitim ve dernekleşme alanında yaşadığı sorunlara vurgu yapıldı. Batı Trakya'da insan ve azınlık hakları ihlallerini, Türklerin günlük yaşamlarında karşılaştıkları sorunları dile getiren azınlık temsilcilerinin yerel ve anaakım Yunan medyası tarafından şeytanlaştırılarak hedef gösterildiği ifade edildi. Azınlığın kültürel, sosyal ve insani amaçlarla gerçekleştirdiği herhangi bir etkinliğe ise yerel Yunan medyasında yer verilmediği bildirildi.

Oturumun sonunda cevap hakkını kullanan Yunanistan Delegasyonu ise Lozan Antlaşması'nın Batı Trakya'da Müslüman azınlığın haklarını düzenlediğini ve bu bölgede yaşayan azınlığın bu anlaşmadan ve Yunan vatandaşı olmasından kaynaklanan tüm haklardan yararlandığını iddia ederek konu hakkındaki Yunan resmi görüşünü tekrarladı. Toplantı çalışma raporlarının okunması ve katılımcı ülkelerin kapanış konuşmaları ile son buldu.





RAMAZAN AYI SONRASINDA OLUŞABİLECEK RİSKLERE DİKKAT

REFEEDİNG SENDROMU



BESLENME VE DİYETETİK UZMANI
DOĞA KASAP

POTANSİYEL ÖLÜMCÜL SENDROM

Refeeding (yeniden beslenme) sendromu uzun süren açlık veya yetersiz beslenmenin ardından hızlı başlayan "normal" beslenmeye geçiş sonucunda, elektrolit ve metabolik bozuklukların eşlik ettiği, hayatı tehdit eden, ciddi bir tablodur. Bu değişimler hormonal ya da metabolik birçok değişikliğe yol açarak ciddi komplikasyonlara yol açar. Yeniden beslenme sendromu potansiyel ölümcül bir sendrom olarak ifade edilir. Bu sendrom başlangıçta biyokimyasal bulgularla tespit edilebilir. Ayırt edici özelliği ise hastanın kanındaki fosfat değerlerinin düşerek hastada "hipofosfatemi" gelişmesidir. Tabloya özellikle hipofosfatemi, hipokalemi ve hipomagnezemi gibi elektrolit bozukluklarının yanı sıra B1 gibi vitamin düzeylerinde azalma, sıvı dengesizliği ve tuz tutulumu da eşlik edebilir. Oluşan dengesizlikler kardiyak, nörolojik yan etkiler, bozulmuş organ fonksiyonları hatta ölüme sebep olabilir. En önemli önleme veya koruma yöntemi farkında olmak, riskli hastalarda yeterli önlemleri almaktır.

Refeeding Sendromu Neden Oluşur ?

- Büyük bir ameliyat nedeniyle metabolik olarak strese giren ve birçok ardışık gün boyunca çok az düzeyde besin alımı alan bireyler refeeding sendromu riski altındadır. Beslenmeye başlandıktan sonraki dört gün içinde ortaya çıkarak sıvı ve elektrolit dengesizliği sonucu hematolojik komplikasyonların gelişmesine yol açabilir.
- Oruç sırasında vücudun ana yakıt kaynağı değişerek karbonhidratlar yerine yağ ve proteinler kullanılır. Uzun süren açlık durumu sonucu kas gibi protein kaynaklarından gelen amino asitler ana enerji kaynağı olarak kullanılır. Temel enerji kaynağının değişmesi sonucu hormonal bozukluklar oluşabilir.





- Anoreksiya nervoza gibi anorektik bireyler, kilo kaybı takıntısı nedeniyle uzun süreli yetersiz beslenebilir. Yetersiz kalori alımından sonra tekrar normal şekilde yemeye başlanırsa, refeeding sendromunun ortaya çıkma riski artabilir.
- Belirgin ve hızlı kilo kaybı olan obez hastalar, özellikle hızlı kilo kayıpları için yapılan duodenal switch gibi mide operasyonları sonrası risk oldukça yükselmektedir.
- İrritabl bağırsak sendromu olan bireyler ve Kwashiorkor-Marasmus sendromları olan bebekler de risk altındadır.

Refeeding Sendromu Belirtileri Nelerdir?

Yeniden beslenme sendromuna bağlı olarak yalnızca kişinin sindirim sistemi değil diğer organ ve sistemleri de etkilenir. Enerji sentezinde sorunlar oluşabilir.

- Yorgunluk,
- Güçsüzlük,
- Konfüzyon (Patolojik derecede zihin bulanıklığı),
- Nefes almada güçsüzlük,
- Yüksek kan basıncı,
- Kasılma nöbetleri,
- Kalpte ritim bozuklukları (aritmisi)



Refeeding Sendromu Tedavisi Nasıldır?

- 1. ve 3.gün: Enerji takviyesi 10 kcal/kg/gün ile başlanmalı ve yavaşça 15 kcal/kg/güne artırılmalıdır. Bu süreçte karbonhidrat oranı %50-60, yağ oranı %30-40, protein oranı %15-20 olmalıdır. Refeeding sendromu elektrolit replasmanı için bazal değer ölçülerek 4-6 saatte bir tekrarlanmalıdır. Ardından günde 1 kez olacak şekilde takip yapılmalıdır.
- 4.ve 6. günde: Enerji takviyesi 10-20 kcal/kg/gün ile artırılarak devam edilir. Bu süreçte karbonhidrat oranı %50-60, yağ oranı %30-40, protein oranı %15-20 olmalıdır.
- 7.ve 10.günde: Enerji takviyesi 20-30 kcal/kg/gün ile devam edilmelidir. Bu süreçte karbonhidrat oranı %50-60, yağ oranı %30-40, protein oranı %15-20 olmalıdır. Demir desteği 7.günden itibaren başlanmalıdır.



BURNUNDA TÛTMEK...

Dilimizin hazinesi atasözleri ve deyimler. Az söz ile fazla anlam. Yazmaktan kendimi alamadığım konulardan biri. Mesela, burnunda tûtme deyimini. Başka hangi dilde özlemek eylemi bu kadar yoğun bir anlam taşıyabilir ki? Birini özlemek farklıdır, birinin burnumuzda tûtmesi ise tamamen farklı bir şeydir. Özlemek fiilini başka bir dile çevirmek kolaydır. Fakat ya burnunda tûtme deyimini çevirebilmek? Bu nedenledir ki bazen aynı duyguları paylaşabilmek için hem gerçek hem mecaz anlamda aynı dili konuşabilmek önemlidir.

Deyimler, geçmiş yüzyıllardan günümüze ulaşan en önemli dil ve kültür malzemelerinden biridir. Bilindiği gibi Türkçe, söz kalıpları, özellikle de, deyimler bakımından oldukça zengindir. Genel olarak deyimler bir duyguyu, bir düşünceyi, bir durumu ya da bir kavramı gerçek anlamının dışında ya da gerçek anlamıyla etkili bir biçimde anlatan, en az iki sözcükten oluşan kalıp sözler biçiminde tanımlanabilir. Şöyle ki bazen olumlu bazen de olumsuz anlam taşıyabilirken dua veya beddua niteliğinde de olan kalıp sözler olarak da karşımıza çıkabilmektedirler.

Türkçedeki deyimlere baktığımızda, organ adlarının ve insan bedeninin bölümlerinin deyimler içinde çok sık ve işlek bir biçimde kullanıldığı dikkat çekmektedir. Daha önceki yazılarımda duyu organlarımızdan göz ile ilgili olanlar üzerinde durmuştum. Bu yazımda ise burun ile ilgili deyimlere yer vermeyi düşündüm. Türkçedeki deyimler incelendiğinde, bir kavrama genellikle olumlu veya olumsuz anlamlardan biri yüklenirken, duyu organlarına ya da diğer organ adlarıyla kurulan deyimlere, beklenilen aksine bazen olumlu bazen de olumsuz anlam verildiği görülmektedir. Hatta daha da ilgi çekici olan, aynı organ adının bazı durumlarda olumlu bazı durumlarda ise olumsuz anlamı deyimlerin içinde kullanılmasıdır.

Şimdi, sözünü ettiğimiz duyu organlarının hangi deyimler içerisinde olumlu, hangilerinde olumsuz anlamda kullanıldığına bir göz atalım.

Duyu organlarından kurulan burun ile ilgili olumsuz anlam taşıyan deyimler:

Burun bükme, burun kıvrıma, burnu büyüme, burnu çenesine değme, burnu Kafdağı'na çıkmak (veya varma), burnu Kafdağı'nda (olma), burnu kırılma, burnu sızlama, burnundan gelme, burnuna girme, burnuna karıncalar dolma, burnunda tûtme (birinin), burnundan ayrılmama, burnundan getirme, burnundan (fitil fitil) gelme, burnundan kıl aldırma, burnundan soluma, burnundan yakalama, burnunu çekme, burnunu kırma, burnunu sıksan canıç ikacak, burnunu sürme (veya burnu sürülme), burnunun dibine sokulma, burnunun dikine (veya doğrusuna) gitme, burnunun ucundan ötesini (veya ilerisini) görmeme, burnunun ucunu görmeme gibi Türkçemizde aklıma gelmeyen daha bir çok deyim bulunmaktadır.

Burun ile ilgili olumlu anlam taşıyan deyimlerde ise ilk olarak aklımıza gelen ,bir olaydan zarar görmeme anlamında kullanılan, burnu bile kanamama ve öfkesi yok olma anlamında kullanılan burnunun yeli kırılma deyimleridir.

Olumlu anlamda çok fazla deyim bulunmadığından mıdır yoksa benim aklıma daha fazla burun ile ilgili olumlu anlamda kullanılan deyim gelmediğinden midir bilmem sanki burun ile ilgili deyimler genellikle olumsuz anlamda kullanıldığına dair bir yargıya vardım. Burnunda tûtme gibi olumlu anlam taşıyan deyimle başlayan yazımı, sıkça kullanma gereği duyduğumuz burnunu sokma deyimine bitirmek isterim. Dilerim başka birinin işine karışılmaması gerektiğini aktaran en etkili deyimimiz olan burnunu sokma deyimini sıkça kullanma gereği duymayız.

FIKRA TÜRK KÜLTÜRÜ EFSANESİ NASREDDİN HOCA VE FIKRALARI

Nasreddin Hoca (1208, Hortu - 1284, Akşehir) Anadolu Selçuklu Devleti döneminde Hortu ile Akşehir çevresinde yaşamış olan efsanevi kişi ve mizah kahramanıdır. Babası Hortu köyü imamı Abdullah Efendi, annesi aynı köyden Sıdika Hatun'dur. Genel olarak hazır cevabı ve mizah anlayışı ile haiz bir bilge olarak aksettirilmiş olan hikayeleriyle tanınan, bir bilge şahıs olarak bildirilen kişidir.

Hortu köyünde doğan Nasreddin Hoca burada temel eğitimini aldıktan sonra Sivrihisar'da medresede eğitim görmüş ve babasının ölümü üzerine döndüğü memleketinde köy imamlığı görevini üstlenmiştir. Seyyid Mahmud Hayrani ve Seyyid Hacı İbrahim'in derslerini dinlemiş, İslam diniyle ilgili çalışmalarını sürdürmüştür. Bir söylentiye göre medresede ders okutmuş, kadılık görevinde bulunmuştur. Bu görevlerinden dolayı kendisine Nasuriddin Hâce adı verilmiş, sonradan bu ad Nasreddin Hoca biçimini almıştır.

Anadolu'nun çeşitli yerlerinde hocalık, katiplik, müderrislik, kadılık ve mahkemelerde bilirkişilik yapmıştır. Nasreddin Hoca mizahi ve düşündürücü fıkralarıyla tanınan milli kültürümüze mal olmuş bir halk filozofu, bilge ve mizah ustasıdır. Türk Dünyasında, İslam aleminde bilinir ve sevilir. Fıkraları sadece Anadolu'da değil, Balkanlar, Orta Asya ve Orta Doğu'da da anlatılır ve halk kültürünün önemli bir parçası haline gelmiştir.

Türk kültürünün masal kahramanı Nasreddin Hoca; zeki, bilgili, sevimli, pratik zekâ sahibi, saf ve çıkarsız bir bilge olup, ana-baba-çocuk ve yetişkin rolleriyle Türk halkının kültürünü, engin zekâsını, dünya görüşünü yansıtmaya, davranışlarını, çatışmalarını çözümlenmeye çalışmıştır. Yani Hoca, tatlı dilli, güler yüzlü, samimi özlü bir kişiliğe sahiptir. Onun bir halk kahramanı gibi sevilmesinin en büyük nedeni hikâye ve fıkralarında barındırdığı duygu ve inceliklerdir. İnsanları güldürür ama onlarla alay etmez. Muhataplarını küçümsemeden onları aydınlatır. Asıl amacı insanları düşündürmek ve onlara ders vermektir. Fıkralarında kimi zaman kadı, kimi zaman imam, kimi zaman sade bir vatandaş, kimi zaman da müderris olarak karşımıza çıkar. Gülyüzlü ve şakacıdır. Nasreddin Hoca'nın sağlam bir İslam inancı, köklü bir din bilgisi vardır. Tasavvuf kültürünü de bilen Hoca, din konulu birçok yazma eserde evliyalar arasında anılır. Nasreddin Hoca, Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde bilge olarak tanıtılır.



Nasreddin Hoca fıkraları, ünü geniş coğrafyalara yayılmış bir halk bilgisi olan Nasrettin Hoca'ya mal edilen ve sözlü gelenek içinde aktarılarak günümüze gelmiş kısa ve yoğun anlatılardır. Nasreddin Hoca hakkında yazılan ilk kitapta (Hikayat-i Kitab-ı Nasreddin) 43 fıkra varken, 1676 da yazılan kitapta 112, 1822 de 160, 1958 de ise 445 Nasreddin Hoca fıkrası tespit edilmiştir.

Fıkralarının temel özelliği, insandan yola çıkmasıdır. Fıkralarında insanın yaşam karşısındaki ve toplumdaki durumunu, zekice yapılan nüktelerle karikatürize eder Nasreddin Hoca. Zalimler, dalkavuklar, hak yiyenler, yalancılar, küçük dağları ben yarattım diyenler onun fıkralarında yerini alır. Nasrettin Hoca fıkraları hem eğlenceli hem de öğretici nitelikleriyle bilinir. Bu fıkralar, Türk kültürünün zengin bir parçasıdır ve insanları güldürerek düşünmeye teşvik eder.

1284'te Akşehir'de ölen ve burada defnedilen Nasreddin Hoca'nın mezarının çevresi daha sonra türbe haline getirilmiştir. Türbenin dört tarafının açık, bir tarafının asma kilitle kapalı olması Nasreddin Hoca'nın mizah anlayışının göstergesidir. Akşehir'deki bu türbede bulunan mermer sütunlar üzerinde yazılan yazılar da Nasreddin Hoca hususunda günümüze ulaşan en önemli belgelerdir. Yazı baki, ömür fanidir. Kul günahkâr, Allah affedicidir.

Nasrettin Hoca Fıkralarından Seçmeler:

• Ya Tutarsa

Nasreddin Hoca bir gün gölün kıyısına gider. Elinde koca bir kaşık yoğurdu da yanına almış. Nasreddin Hoca, kaşığındaki yoğurdu göle sokmuş ve yoğurdu göle boşaltmış. O sırada köylülerden biri onu görmüş ve şaşkınlıkla: "Hoca ne yapıyorsun", diye sormuş. Hoca gülümseyerek: "Gölü mayalıyorum", demiş. Adam, Hoca'ya bakmış ve gülererek: "Ne diyorsun be Hoca, koskoca göl hiç maya tutar mı?", demiş. Hoca gülümsemesini hiç bozmadan: "Peki ama ya tutarsa", demiş.

• Bizim Eve de Uğrardı

Nasreddin Hoca'nın hanımı olmak zor mu zor; geleni olur, gideni olur. Hoca'nın hanımı gündüzleri hep komşuları tarafından ev oturmalarına çağırılır. Gitse olmaz, gitmese olmaz, ne de olsa Hoca hanımı... Belki de Hoca hanımı olmanın verdiği sorumluluktan dolayı kimsenin gönlünü kırmaz ve davetlere gider. Hanımının çok gezdiğini bilen bir komşusu günün birinde Hoca'ya; "Hocam, yanlış anlamayın ama senin hanım galiba çok geziyor..." der. Nasreddin Hoca, komşusunun sözü nereye getirmek istediğini bildiği için; "Adam sen de! Eğer senin dediğin gibi çok gezmiş olsaydı arada sırada bizim eve de uğrardı!" deyiverir.

• Cennet ile Cehennem Dolana Kadar

Geveze adamın biri Nasreddin Hoca'yla sokakta karşılaşır. "Hoca Efendi, sen görmüş geçirmiş ve okumuş bir adamsın, bilirsin. İnsanlar ne zamana kadar ölecekler?" diye sorar. Hoca adamın niyetini anlamıştır, şöyle bir sakalını sıvazladıktan sonra; "Be adam, bunu bilemeyecek ne var? Cennet ile cehennem dolana kadar." deyiverir.

EBEVEYN ÇOCUK İLİŞKİSİNDE NİTELİKLİ ZAMAN

Ebeveynler, çocukları için en iyi olanakları sunmaya, tüm imkanlarıyla çocuğun ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamaya odaklanırlar. Bu durum, ebeveynler için hayat boyu bu şekilde devam eder. Ancak pek çok ebeveyn bu ihtiyaçları maddi olarak düşünür ve çocuğuna maddi olarak en iyi imkanları sunmaya odaklanır. Halbuki çocuk dünyaya geldiği andan itibaren gerçek anlamda tek ihtiyaç duyduğu şey anne babasının sevgisini ve onların yanında olduğunu hissetmektir. Çocuğun fiziksel ihtiyaçlarının karşılanması yanı sıra duygusal ihtiyaçlarının da karşılanması gerekmektedir. Bu bağlamda, çocukluk çağında kurulacak sağlıklı bir ebeveyn- çocuk ilişkisi çocuğun gelecekteki yaşamının nasıl şekilleneceğinin temellerini oluşturmaktadır. Çocuklar, anne ve babalarının sevgi ve ilgisini bekler, onlarla etkileşimde olmak isterler. İşte bu noktada çocukla geçirilecek kaliteli zamanın önemi devreye girmektedir.



Peki nedir bu kaliteli \ nitelikli zaman?

Çocukla kaliteli \ nitelikli zaman geçirmek, sadece çocuğa odaklanılmış, başka uyaranların bulunmadığı, (telefon, televizyon, tablet v.b) çocuğa ayrılmış zamandır. Çocuğun ebeveynleriyle geçireceği kaliteli zaman, çocukta güven duygusunun gelişmesine, benlik algısının güçlenmesine ve anne babasıyla arasında güvenli bağın kurulmasına olanak sağlar. Bu aşamada pek çok ebeveyn “çocuğumla ne kadar vakit geçirirsem çocuğum o kadar gelişir” diye düşünmektedir. Ancak çocukla geçirilen sürenin çokluğundan ziyade o sürenin kalitesi önemlidir. Konuyu biraz daha açmak gerekirse anne veya baba televizyon seyredirken çocuğun da o esnada o odada bulunması kaliteli zamana bir örnek değildir. Önemli olan sürenin uzunluğu değil, çocukla kurulan etkileşimdir. Gerçek anlamda etkileşimin olmadığı bir süre çocukla geçirilen kaliteli zaman değildir, çocuğu oyalamaktır. Tam da bu sebeple, kaliteli zaman dilimlerindeki en önemli hususlardan birisi de hem çocuğun hem de ebeveynlerin eğlenmesidir..

Peki kaliteli \ nitelikli zaman nasıl geçirilir ?

İçerisinde duygu aktarımının olduğu, karşılıklı etkileşimin bulunduğu her aktivite kaliteli zaman olarak nitelendirilebilir. Kaliteli zaman diliminin içerisinde sadece etkinlik yapılması gerektiği düşünülmemeli ve çocuk etkinliklere boğulmamalıdır. Örneğin çocukla izlenecek bir film veya belgesel de kaliteli zamana örnek olabilir. Ancak dikkat edilmesi gereken nokta, izlenecek filmin çocuğun yaşına uygun olup olmadığı, her iki tarafın da keyif alarak izleyip izleyemediği, filmde geçen olaylar veya filmde buluna karakterler üzerine sohbet edilip edilmediğidir. Yine dış uyaranların olmadığı bir ortamda sadece sohbet etmek de kaliteli zamana örnek olarak verilebilir. Çocuğunuzla dış fırçalamak, kahvaltı hazırlamak gibi ritüeller oluşturmak, her gün ona sarılıp, sevgi sözleri söylemek, birlikte yemek yaparak sohbet etmek, birlikte planlamalar yapmak, birlikte oyun oynamak, dışarıda çeşitli aktiviteler yapmak, birlikte yapılacak hobiler edinmek ve bazen sadece taklitler yaparak onları güldürmek bile geçirilebilecek kaliteli zaman dilimlerine örnek olarak verilebilir.



Çocuğun gelişimine göre geçirilecek kaliteli zamanın içi farklı aktivitelerle doldurulabilir. Yenidoğan bir bebekle sadece kucağa alıp sevmek, öpmek, masaj yapmak, gibi şekillerde geçirilen kaliteli zaman, okulöncesi dönemde dışarıda farklı aktiviteler yapmak, doğayı keşfetmek, kitap okumak, film seyretmek, top oynamak, sohbet etmek v.b şeklinde çeşitlendirilebilir. İlkokul döneminde ise çocukla sohbet etmek çok önemlidir. Onunla, günün nasıl geçtiği konuşulabilir, derste neler işlendiği neleri öğrendiği gibi sorular sorulabilir, ödevlerine yardım edilebilir ve yine çeşitli sosyal aktiviteler içinde bulunulabilir.

Unutulmamalıdır ki, çocuğa ilgi gösterirken bunun isteyerek yapılması çok önemlidir. Aksi durumda çocuk değersiz olduğunu düşünür ve ona isteyerek verilmeyen ilgiyi olumsuz davranışlar sergileyerek kazanmaya çalışır. Çocuklar dünyaya gelmeyi seçmez biz onları davet ederiz o yüzden çocuğa ayrılacak zaman ertelenmemeli ve muhakkak bu zaman dilimlerinde göz teması kurulmalıdır.

Son olarak, sadece annenin çocukla ilgilenmesi ve kaliteli zaman geçirmesi yeterli değildir. Çocuğun annesine olduğu kadar babasına da ihtyacı vardır. Her iki ebeveyn de bu konuda dikkatli ve özverili olmalıdır.

VE... DÜŞÜNMEK



Düşünmek ve harekete geçmek, düşüncelerimizi bir sonuca bağlamak ve eyleme dönüştürmek...

Ne kadar önemli, değil mi?

Biz insanlar, düşünebilen tek canlı olarak bu yetimizi ne kadar verimli kullanıyoruz? Zihnimiz, günlük yaşantımız içinde sayısız düşünceyle dolup taşıyor. Kimisi bizi motive ederken, kimisi de sadece zihnimizi yoran, bizi tüketen gereksiz düşünceler...

İşte tam da bu noktada, olumlu ve olumsuz düşüncelerimizi ayırt edebilmemiz gerekiyor. Olumsuz düşüncelerin bize fayda sağlamadığı gibi enerjimizi de tükettiğini hepimiz deneyimlemiştir. Bunun sonucunda hayattan soğuyabilir, kendimizi dış dünyadan soyutlayabiliriz. Hareketsiz kalmak, kişisel veya toplumsal hiçbir aktiviteden zevk almamak gibi olumsuz ruh halleri içine girebiliriz.

Oysa olumlu düşüncelere odaklandığımızda içimizde yeniden doğan o yaşam enerjisi bizi harekete geçirir. Kişisel ve toplumsal anlamda bizi hayatın güzellikleriyle buluştururken, aynı zamanda zorluklarla mücadele gücü de kazandırır. Değişimlere ve yeniliklere uyum sağlamamızı kolaylaştırır.

Düşünmeyi bilen kişiler, sorgulamayı, olayları irdelemeyi, neden-sonuç ilişkisi kurmayı da bilirler. Önlerine sunulan her fikri, her bilgiyi körü körüne kabul etmezler. Gerçeklik payını araştırır, akıl süzgecinden geçirirler. Bu sayede benliklerine derinlik, kişiliklerine saygınlık, olaylara ise farklı bir bakış açısı katarlar.

Her fikri sorgulamalı, düşünce süzgecimizden geçirmeliyiz. Körü körüne kabullenmek yerine, bilinçli seçimler yapmalıyız.

Bu arada şunu da unutmayalım ki düşüncelerimizi şekillendiren ve onlara anlam katan, dilimizdir. Düşünme yetimizi doğru kullanabilmek için ana dilimize hâkim olmalıyız.

Güzel şeyler düşünmeniz dileğiyle...

TATLIYLA GELEN MUHABBET



Misafirlere şeker ikram etmek, köklü bir gelenek olarak birçok kültürde yer edinmiş ve zaman içinde farklı anlamlar kazanmıştır. Şekerin misafire sunulması, tatlı yiyip tatlı konuşma, hoş geldin demenin ve iyi dileklerde bulunmanın inancından hareketle, dostluk ve sıcak karşılamanın bir sembolü olmuştur.

Şekerin tarihi, M.Ö. 3000'lere kadar uzanır. İlk olarak Hindistan ve Çin'de şeker kamışından elde edilen tatlandırıcılar kullanılmış, ardından Avrupa'ya yayılmıştır. Ancak bugünkü anlamıyla şekerleme ve tatlı üretimi özellikle Osmanlı İmparatorluğu döneminde önemli bir gelenek haline gelmiştir. Osmanlı'dan günümüze kadar gelen bu güzel gelenek hala devam ettirilmektedir. Özellikle bayramlarda, düğünlerde ve özel günlerde misafirlere şeker veya lokum ikram etmek yaygın bir adettir. Bu gelenek misafire duyulan saygıyı ve misafirperverliği göstermenin bir yolu olarak kültürümüzde önemli bir yer tutar.

Şekerin tatlılığı misafirlerle yapılan sohbetin ve aradaki samimiyetin tatlı olmasını sembolize eder. Geleneksel olarak evin bereketli olması ve iyi niyetlerin paylaşılması dileğinde bulunmak için şeker ikram edilir. Osmanlı döneminden günümüze uzanan bu uygulama, geçmişteki misafirperverlik geleneklerini sürdürmenin bir yolu olarak değer taşır. İslam kültüründe misafire ikramda bulunmak sevap kabul edilir. Yeni doğan bebeklerin mevlitlerinde, konuklara şeker ya da helva dağıtılması, bereket ve iyi dileklerin paylaşılmasını simgeler. Yeni bir hayatın tatlılıkla başlaması için düğünlerde misafirlere şeker dağıtılması adeti gelmiştir. Ramazan ve kurban bayramlarında misafirlere şeker veya lokum sunulması, tatlı bir bayram gelenegi haline gelmiştir. Cenazelerde helva veya şeker dağıtılması, cenaze sonrası helva kavrulması ve misafirlere ikram edilmesi, hayır duası almak amacıyla yapılmıştır. Bu nedenle şeker, hem misafirin hem de ev sahibinin manevi kazancına vesile olur.

Şeker, sadece tatlı bir lezzet sunmanın ötesinde, sosyal bağları güçlendiren bir simge haline gelmiştir. Misafire ikram edilen bir lokum ya da şeker, ev sahibinin misafirperverliğini gösterir ve bu ikram, muhabbeti artırır. Eskiden kahvelerde misafirlere kahve ile birlikte şeker sunulması, sohbetin daha keyifli hale gelmesini sağlardı.

Misafirlere şeker ikram etmek, tatlıyla gelen muhabbetin, dostluğun ve bereketin bir simgesi olarak geçmişten günümüze uzanan bir gelenek olarak varlığını sürdürüyor. Bir şekerle başlayan dost sohbetleri, insanların birbirine olan sevgisini ve misafirperverliğini gösteren bir örnek olmaya devam ediyor.

ŞERBET

Batı Trakya Türkleri'nin sofralarının vazgeçilmez içeceklerinden biri olan şerbet, geçmişten günümüze kadar gelen, doğal ve ferahlatıcı bir içecek olarak biliniyor. Onbir ayın sultanı, ramazan ayının gelmesiyle varlıklarını hatırladığımız şerbetler, eskiden sofralardan hiç eksik olmazdı. "Şerbet", kelime olarak şurup ile birlikte Arapça'da "içmek" anlamına gelen "şub" kökünden türemiştir. Genellikle sünnet töreni, mevlit okutma veya doğum, ölüm sonrası gibi özel günlerde, kutlamalarda ve Ramazan aylarında varlıklarını hatırladığımız şerbet geleneği günümüzde de kokusu ile başımızı döndürmeye devam ederken tadı ise damaklarımızda lezzetini sürdürmeye devam ediyor. Batı Trakya Türkleri'nin mutfak kültüründe de doğallığı ile öne çıkan bu şerbetler genellikle meyve, baharat ve çiçek özlerinden yapılır. Geçmişten günümüze aktarılan birçok farklı şerbet tarifi bulunmaktadır. İşte geçmişin izlerini taşıyarak günümüze gelmiş tüm doğallıyla şerbet tarifi sizlerle...

Malzemeler:

- 8-10 adet karanfil,
- 1su bardağı toz şeker,
- 2 litre su,
- 1 adet limon,
- 1 adet çubuk tarçın,
- 500 gram kırmızı erik.

Şerbet Tarifi:

Şerbet için öncelikle tencereye su, tarçın, karanfil ve şekeri koyun. 5 dakika kaynayıncaya üzerine erikleri ekleyin. Biraz daha kaynattıktan sonra limon suyunu ekleyin. Kaynarken ara ara üzerinde oluşan köpükleri alın. Erikler çatlamaya başladığında ocağın altını kapatın. Soğumaya bırakın. Suyunu süzüp sürahiye doldurun ve soğuk tüketin.

Şerbet hazırlamak için kullanılan iki önemli püf nokta bulunur; ilki meyvenin suyu sıkılarak hazırlanan karışımlara eklenen şekerle yapılan şerbetlerdir. Diğeri ise meyvenin şekerle birlikte kaynatılıp daha sonra soğumaya bırakılması ile hazırlanır. Ayrıca şerbet tarifinde mevsimine uygun taze meyveler ile arzu edilen kuru meyveler eklenerek farklı tatlar yakalanabilir. Aroma katmak için karanfil, tarçın, zencefil, reyhan ve yıldız anason kullanılabilir. Afiyet olsun.



14 MART DÜNYA MATEMATİK GÜNÜ

Dünya da her yıl 14 Mart'ta matematikçiler tarafından kutlanan Matematik Günü başka bir adı ile Pi Günü, ünlü matematik sabiti π sayısının anısına özel kabul edilip kutlanmaktadır.

Pi" sayısı, matematiksel hesaplamalarda kullanılan bir sabittir. Genellikle 3,14ya da $\frac{22}{7}$ olarak kısaltılmış hali kullanılan bu sabit, bir çemberin çevresinin çapına oranı olarak bilinmektedir. Bu sayı bazı kaynaklarda Ludolph sayısı veya Arşimet Sabiti olarak da geçmektedir. Pi Sembolü, Yunan alfabesinin 16. harfidir ayrıca İngiliz alfabesinde 16.harf p harfidir. Bu harf, aynı zamanda, Yunanca çevre (çember) anlamına gelen "perimetros" kelimesinin de ilk harfidir. Pi (π) sembolü William Jones tarafından 1706 yılında tanıtılmıştır ancak sembolü popüler hale getiren 1737'de Leonhard Euler tarafından kullanılmaya başlanması ile olmuştur.



Pİ SAYISININ TARİHÇESİ

Yaklaşık olarak 4000 yıllık bir geçmişi olan pi sayısı; tarihte ilk kez Babiller tarafından kullanılmıştır. Tüm çemberlerin çevresinin çapına oranının aynı olduğunu fark eden Babiller pi sayısını 3,125 olarak hesaplamışlardır.

MÖ. 1650 yılından kalan bir papirüste ise Mısırlıların pi sayısını 3.1605 olarak hesapladıkları bilgisi yer almaktadır.

Pi sayısının hesaplamasını yapan ilk kişi ise Arşimet olarak kabul edilmektedir. MÖ. 287 ile 212 yılları arasında yaşayan bir Yunan matematikçi olan Arşimet; Pisagor Teoremini kullanarak iki çokgenin alanını hesaplamayı başarmıştır. Arşimet'in hesaplamış olduğu bu çokgenler, bir dairenin alanı hakkında alt ve üst sınırları vermişler ve Arşimet de buna dayanarak pi sayısının 3,1408 ile 3,14285 arasında bir değere sahip olduğunu tahmin etmiştir. Arşimet'in yaptığı bu hesaplamalar neticesinde pi sayısı "Arşimet Sabiti" olarak da isimlendirilmiştir.

Pi sayısı için en yaygın yaklaşım 3,14'tür. Gerçek değeri ise 3,141592653589793238462643383... şeklinde devam etmektedir. Çemberin çevresinin ve alanının hesaplanması başta olmak üzere matematik, geometri ve fizik gibi bilimlerde büyük bir öneme sahiptir.

Pi sayısı, yalnızca matematiğin değil sanattan edebiyata birçok alanın da konusu olarak tarihte yerini almıştır.

Pi Günü'nün bilinen ilk resmi ya da büyük ölçekli kutlanması Larry Shaw ve diğer çalışanlar ile birlikte tarafından 1988'de, Shaw'ın fizikçi olarak çalıştığı, San Francisco Exploratorium' da gerçekleştirilmiştir.

DUYGULAR NE İŞE YARAR



Duyguların insan ruhuna en kuvvetli derecede egemen olduğu zaman dilimi "ergenlik"le başlayan farklı olma isteğidir. Duygular, ergeni neredeyse başka bir insan yapan bu yolculuğun yolunu açan ilk işaretçidir.

Hayatımızdaki birçok yol ayrımında analitik aklımızla değil, duygularımızla karar vermemiz de bundandır. Duygu ve sezgiler, çok daha üst boyutta bir değerlendirmenin ürünleridir ve onlar sayesinde, sözsüz-bilinç dışı örüntü deneyimlerimizden de beslenen, adını koyamadığımız kadar seyyal, sınırları belirsiz ama bir o kadar da güçlü bir karar mekanizmasına sahibizdir. İnsan, içindeki duyguların ne dediğini her zaman aynı başarıyla okuyabilse de o sayede tüm duyguların peşinden inat ve kararlılıkla gidebilse... Kim bilir neler olurdu? Ama okulda ve toplumun genel alışkanlıklarında neyi öğütüyorlar? "Duygularını değil, mantığını kullan!" Baraj veya roket inşa edecekseniz kabul fakat hayatınızın yönünü belirleyecek önemli bir karar alıyorsanız mantığının yanında, en az ona verdiğiniz kadar dikkatinizi vererek , duygulara da iyice bakmak önemlidir.

Birçok sorun mantığınızı aşabilir ama hiçbir sorun hayal gücünüze ve sezginize sığmayacak kadar büyük değildir. Yeter ki duyguları kullanma konusunda belirli bir ustalık geliştirmiş olalım. Bu da yaşayarak ve okuma yeteneğini geliştirerek olacak bir beceri. Heves ile duyguyu net bir biçimde ayırabilme noktasına ulaştığımızda, doğru kararlar vermek için sadece duygularımızın yeterli olacağı birçok durumla karşılaşacağız ve "kalbimizin sesi" bizi her zaman doğru yöne götürecektir. Keşke bunları okullarda öğretmeye başlasak artık...

Duygularla ve duygusal ihtiyaçlarla ilgili temel sıkıntı "duygusal ihtiyaçlarımızın bir ihtiyaç olabileceğinin bize öğretilmemiş olmasıdır." Çocuklar yetişkinliğe giden yollarda, duygularını adlandırmanın, yorumlamanın, onlara göre bir yol çizmenin, ilişki kurmanın ne demek olduğunu öğrenmeden büyüyorlar.

Yaşları büyük olduğunda küçücük bir problem çatışmaya dönebiliyor. Küçük bir anlaşmazlık uzaklaşmaya dönebiliyor. Çocuklar bunu yorumlayamıyorlar. Bu durumda da kendilerini yalnız ve anlaşılmamış olarak hissediyorlar. Duygusal ihtiyaçlara bakmak bir güçsüzlükmüş gibi algılanıyor. Bunu duygusal bağışıklığımız için temel besin kaynağımız olduğunun farkına varamıyoruz.

Duygularını adlandırıp, anlamlandıramayan, dolayısı ile de yönetemeyen bir insanın hayatına kendi kendi gibi bir yapı sağlaması mümkün değil. Otantik, orijinal, gerçeklik taşıyan bir kişilik gelişimi de mümkün olmuyor.

Çocuklarımıza " Neler hissediyorsunuz?" diye sorduğumuzda "iyi" ve "kötü" dışında pek bir açıklayıcı cevap alamıyoruz. Kavramları anlatan kelimeleri kullanmayı bilmiyorlar. Dolayısı ile kendini ifade etmek çok zor. Kelime hazinemizin genişliğinin önemini burada tam olarak anlıyoruz. Duygularımızı adlandırdığımız, ifade edebildiğimiz, anlayabildiğimiz takdirde kendimizi tanıma yolunda çok daha uzun mesafeler katedebiliriz.

Bilim dünyası duygusal zeka ortaya çıkmadan önce duyguları bilimsel kategori olarak görmüyordu. Duyguları sanatın, edebiyatın konusu kabul ediyordu. Ancak beyin ve duygu ilişkisi anlaşıldıktan sonra, bilimsel kanıtlar ortaya çıktıktan sonra artık duyguları yönetebilmekle ilgili bir çok çalışmalar ortaya çıktı. Bu çerçevede ele aldığımızda hem olumlu hem de olumsuz duygularımızı, ayrıca bunları birlikte nasıl yönetebileceğimiz konusunda araştırmalar başlar. Duygu kaynağımızı bir hedefe nasıl yönlendirebileceğimiz gibi soruları düşündüğümüzde araştırmalara bakmak ve bilgi edinmenin bizlere yardımcı olacağını ve yol göstereceğini artık bilim bazında da öğrenmiş olduk.

Kaynaklar:

Dr. Sinan Canan
Nevzat Tarhan
Zeynep Cihangir Çankaya
Serdar Çankaya

ZAR

Halbuki bu andan itibaren
Ne olsa farketmez
Zaman, dilediğince bükülsün
Hiç bir şey ifade etmez

Varla yok arasında
Var olan tek şey yokluk ise
Bir günde bir asırda
Süzülüp geçenlerdense

Hakan MEHMET USTA





PUSULA



www.btaytd.org



www.twitter.com/BTAYTD



www.facebook.com/btaytd.wtamuga